

MARIE KARLSSON-TUULA, JOHAN LORENTZON
& PETER BJÖRN RAM

Värdering av tillgångar och verksamhet vid företagsrekonstruktion kan bli ett lik i lasten!

MARIE KARLSSON-TUULA är gästprofessor i civilrätt på institutionen för rättsvetenskap vid Linnéuniversitetet.

JOHAN LORENTZON är docent i företagsekonomi vid Karlstads universitet.

PETER BJÖRN RAM är advokat vid Advokatfirman dNovo.

Värdering av tillgångar under företagsrekonstruktion har länge varit en ickefråga. Vid införandet av den nya lagen har det tillkommit bestämmelser om att såväl rekonstruktören som domstol i vissa fall ska värdera det ekonomiska utfallet för berörda borgenärer. Vid rekonstruktörens värdering av tillgångar och skulder nämns det i lagtexten att det ska vara marknadsvärdet som ska anges och att värdet ska bedömas utifrån förutsättningarna att gäldenärens verksamhet helt eller delvis ska fortsätta. Dessutom ska det även lämnas en specificerad uppgift om de värden som har angetts i bokföringshandlingarna eller om en sådan värdering inte har gjorts, anskaffningskostnaden. Det saknas information om hur en värdering närmare ska ske och vilka metoder som bör användas. Ytterst blir det frågan om att domstol måste avgöra vad som utgör rätt värdering för det fallen eller flera berörda parter har synpunkter på hur värderingen har skett

* Denna artikel är tidigare publicerad i Dagens juridik den 7 maj 2024. Såväl författarna som Dagens juridik har godkänt denna publicering.

vid antagande och fastställandet av rekonstruktionsplanen. I remissvaren framkom det att regeringen inte tyckte att värderingsfrågan var betydande.

Enligt vår mening har värderingsfrågan riktats för lite uppmärksamhet och det förefaller även vara så att man inte riktigt har förstått att det finns risk för stora variationer och subjektivitet när tillgångar värderas. Ett första steg vid värdering av tillgångar är att klargöra vilket värdebegrepp som avses och därefter klargöra vilken metod som använts för att uppskatta värdet. Det främst två värdebegrepp som är aktuella: redovisat värde och marknadsvärde. När det gäller redovisade värden är viktigt att vara medveten om vilket regelverk som är aktuellt för företaget. Det kan ha stor betydelse för det redovisade värdet. När det kommer till marknadsvärde kan förutsättningarna i hög grad variera beroende av hur homogen tillgången är och om den handlas på en aktiv marknad. Exempelvis är ett kilo guld lätt att värdera eftersom det finns noterade priser, men en specialmaskin är värdet mer svårbedömt. I de fall det inte finns noterade priser måste man använda en kassaflödesbaserad metod. Det innebär att en uppskattning ska göras av hur stora kassaflöden tillgången kommer att generera i framtiden, dessa ska sedan diskonteras med ett marknadsmässigt avkastningskrav. I ett sådant fall kan variationerna bli stora. Det kan innebära att borgenärerna kraftigt missgynnas genom orimliga eller felaktiga bedömningar av värdet.

Sammantaget kan konstateras att det krävs god kunskap om värdering hos samtliga parter för att inte ett otillbörligt gynnande eller missgynnade ska ske. Enligt vår mening krävs det omedelbara åtgärder. Inblandade parter måste enas om en definition av marknadsvärdet och om hur värderingen ska ske. Det gäller såväl värdering av tillgångar och skulder som att göra en värdering av gäldenärens verksamhet. Det går inte att värja sig för risken att Högsta domstolen får frågan på sitt bord och beslutar något som gäller retroaktivt. Det torde medföra att företagsrekonstruktioner som är fastställda av domstol måste rivas upp och göra som för att rätt sätt att värdera ska tillämpas. Frågan har stor relevans för det ekonomiska utfallet för borgenärerna vid fastställandet av en rekonstruktionsplan.